
Розроблені установки оснащуються системою автоматичного управління (САУ).

САУ сушильних установок і їх модифікацій – необхідна складова частина цього устаткування, що виконує функції контролю, автоматичного управління режимом сушки, запобігання аварійним ситуаціям.

ЛІТЕРАТУРА

1. Харин П.А., Гутин Ю.В., Королев А.С. и др. Состояние и перспективы создания высокоэффективного конкурентноспособного оборудования для химической и других отраслей промышленности с использованием новых ресурсосберегающих технологий. // Материалы конференции "Химия - XXI век: новые технологии, новые продукты". – г. Кемерово, 11-13 мая 2005 г. – с. 14-21.

УДК 614.8

ТЕХНОЛОГІЇ ДИМОПОДАВЛЕННЯ ЯК ШЛЯХ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЛЮДЕЙ ПРИ ПОЖЕЖАХ

Гайворонський В.І., НУЦЗУ
НК – Єлізаров О.В., канд. техн. наук, НУЦЗУ

При пожежі людина піддається впливу таких основних небезпечних факторів, як тепловий вплив, недолік кисню, токсичність продуктів згоряння, а головне - обмежена видимість при пересуванні. Дослідження, проведені фахівцями Академії державної протипожежної служби Російської Федерації й Московського державного будівельного університету, довге час працюючих у цій області, показали, що в найкоротший час із моменту виникнення загоряння в одному із приміщень димові гази швидко поширюються по коридорах. Час евакуації при цьому повинен становити 2-3 хвилини. Це дуже тверда вимога. Особливо для будинків і споруджень із більшою кількістю людей: адміністративно-виробничих і житлових, готельних комплексів і навчальних закладів, підземних споруджень.

Для забезпечення видимості при пожежі можна використовувати традиційний спосіб - видалення диму. Однак, незважаючи на зовнішню простоту реалізації цього способу (особливо для випадку, коли його технічне рішення закладене в проект), він має істотні недоліки.

Альтернативою способу димовидалення є спосіб димоподавлення. Суть способу складається в очищенні диму від твердих аерозолів. Найпростішим і дешевим способом очищення є розпилена вода. Розпилена вода - це дисперсний потік (як правило, неоднорідний), що рухається з деякою швидкістю під дією сили ваги й початкового імпульсу. Маючи запас кінетичної енергії, рідкодисперсний потік здатний передавати частину енергії газоповітряному середовищу, захоплюючи її усередину потоку. Це процес ежекції. У процесі спільного руху рідкодисперсна й газова фази взаємодіють один з одним. Мають місце процеси тепло- і масообміну. Тобто, якщо газова фаза має температуру вище, ніж температура рідкодисперсної фази, то в процесі теплообміну знижується температура газу й підвищується температура рідини. Тверді аерозолі (пил, дим) «налипають» на краплі розпиленої рідини.

Спосіб димоподавлення може бути реалізований за допомогою спринклерних систем. Однак не на всіх об'єктах життєдіяльності виправданими матеріальними витратами варто вважати затока встаткування, меблів, псуую інтер'єра в приміщеннях або евакуаційних коридорах, що прилягають до приміщення, у якому виникла пожежа. Крім того, більша енергонасиченість сучасних приміщень вимагає мінімізації використання води в системах протипожежного захисту.

Для реалізації способу димоподавлення був розроблений пристрій димоподавлення. В основі конструктивного рішення був використаний принцип струминного водо-газового ежектора, як безіскрового побудника витрати.

ЛІТЕРАТУРА

1. Остах С.В. Диспергирование жидкости интегрированными устройствами дымоподавления и пожаротушения: Дис. канд. техн. наук: 05.26.03 М., 1997.

УДК 614.84

ВИЗНАЧЕННЯ ВЕЛИЧИН ПРОТИПОЖЕЖНИХ РОЗРИВІВ

Гарбуз С.В., Браташ Є.В., НУЦЗУ
НК – Удянський М.М., канд. техн. наук, доцент, НУЦЗУ

Одним з основних та найважливіших профілактичних заходів, що попереджують розповсюдження вогню на суміжні об'єкти під час пожежі, є дотримання безпечних відстаней – тобто протипожежних розривів між будівлями та спорудами. Протипожежний розрив – це унормована відстань між будівлями та (або) спорудами, яку встановлюють для запобігання розвитку пожежі [1]. При забудові населених пунктів забудовник повинен керуватися такими основними нормативними документами як ДБН 360-92** «Містобудування. Планування та забудова міських та сільських поселень»; СНиП II-89-80* «Генеральные планы промышленных предприятий».

Густина теплового потоку, що падає на об'єкт, визначається як добуток інтегральної густини випромінювання на коефіцієнт опромінення: $q_{\text{пад}} = q_{\text{и}} \cdot \varphi$. Враховуючи умову безпеки ($q_{\text{пад}} \leq q_{\text{доп}}$) маємо: $q_{\text{и}} \cdot \varphi \leq q_{\text{доп}}$. Таким чином, для визначення величини протипожежного розриву між будівлями і спорудами необхідно мати надійні вихідні дані стосовно допустимої інтенсивності опромінення об'єктів різноманітного призначення, інтегральної інтенсивності випромінювання полум'я при горінні матеріалів в різноманітних умовах, а також стосовно розмірів і форм випромінюючих поверхонь, що впливають на коефіцієнт опромінення.

В нормативних документах величина протипожежного розриву визначається за таблицями. В інших джерелах нормативно-технічної інформації викладаються способи визначення цих величин аналітичним шляхом за допомогою номограм [2]. Номограма дозволяє визначити величину протипожежного розриву в залежності від довжини ($l_{\text{пл}}$) і висоти полум'я ($h_{\text{пл}}$), значення допустимої інтенсивності опромінення ($q_{\text{доп}}$), інтегральної інтенсивності випромінювання полум'я ($q_{\text{и}}$), а також відношення площі віконних прорізів ($\sum F_{\text{ост}}$) до площі випромінюючого фасаду ($F_{\text{и.ф}}$). Але номограму можна використовувати тільки якщо випромінююча поверхня приведена до форми прямокутника, а елементарну площадку, що опромінюється, має проекцію в геометричний центр випромінюючої поверхні.

Вольних С.В., НУЦЗУ Пожежна безпека підприємств по збереженню нафтопродуктів.....	39
Воронець К.О., НУЦЗУ Сушильні комплекси для технологічних процесів промисловості на основі економії енергії і природоохоронних рішень.....	41
Гайворонський В.І., НУЦЗУ Технології димоподавлення як шлях до забезпечення безпеки людей при пожежах.....	42
Гарбуз С.В., НУЦЗУ Визначення величини протипожежних розривів.....	43
Глухенький В.В., ГИИ МЧС РБ Проблемы профилактики и предупреждения чс, минимизация последствий пожаров.....	44
Гненна Д.О., НУГЗУ Защита производственных коммуникаций.....	45
Горлов А.П., НУЦЗУ Визначення температури нагріву бетону.....	47
Гусаков Д.В., НУЦЗУ Пожежна та техногенна безпека виробництва біогазу методом анаеробної ферментації.....	48
Дайнеко А.О., ГИИ МЧС РБ Планирование мероприятий инженерной защиты при аварийных разливах нефти и нефтепродуктов.....	49
Довгопол М.А., НУЦЗУ Очищення резервуарів та інших ємностей від залишків нафтопродуктів.....	50
Дригайло С. О., НУГЗУ Общие закономерности изменения термической прочности и деформации композитов на основе коксующихся полимеров при нагреве в условиях развития пожара.....	52
Дробніч Ю.П., НУЦЗУ Оцінка ефективності застосування вогнезахисної суміші «ОСП-3» для обробки театрального реквізиту з тканин.....	53
Дубасюк Б.С., ЛДУБЖД Створення нового методу випробовування пакету теплозахисного одягу пожежних.....	55
Дудка І.І., НУЦЗУ Роль диму як небезпечного чинника пожежі.....	57
Дырко О.С., НУГЗУ О влиянии экстремальных тепловых воздействия на динамические механические и прочностные свойства стеклопластика.....	58
Ємеляненко С.О., ЛДУБЖД Аналіз енергетичних показників вибухонебезпеки дільниці риформінгу нафтопереробного підприємства.....	60
Жикунова Т.В., КИИ МЧС РБ Расчет концентрации отравляющего вещества в воздухе при авариях на химико-технологических объектах с выбросом «тяжелых» газов.....	62
Зверьков С.П., НУГЗУ Снижение горючести полимерных материалов.....	64
Зігунов Г. О., НУГЗУ Аналіз аварійних режимів роботи електроустановок.....	65
Зуй І.С., НУЦЗУ Аналіз протипожежного стану культурно-спортивного комплексу нікопольського заводу феросплавів.....	67
Іваненко О.А., НУЦЗУ Аналіз пожежної безпеки елеваторів.....	68
Іванов Е.В., НУГЗУ Тенденции развития подземной газификации угля.....	69
Іванкін О.В., НУГЗУ Моделирование и планирование профилактической деятельности.....	70
Івануса А.І., ЛДУБЖД Причини і наслідки виникнення аварійних ситуацій під час перевантаження палива на АЕС з реакторами ВВЕР.....	72
Ільченко А.Ю., НУЦЗУ Сучасні проблеми протипожежного захисту будинків підвищеної поверховості.....	74
Калабанов В.В., НУГЗУ Применение установок автоматического пожаротушения тонкораспыленной водой.....	76
Калашиников П.В., НУГЗУ Разработка мероприятий по организации и проведению защиты объектов экономики от современных средств поражения и	